

Minnepris for klinikknær forskning

Årets vinner av Bjørn Christiansens minnepris undersøker en viktig klinisk problemstilling med utgangspunkt i kliniske data, samlet inn som del av ordinær praksis.

TEKST

Joar Øveraas Halvorsen

PUBLISERT 2. juni 2020

Hvert år deler Psykologtidsskriftet ut Professor Bjørn Christiansens minnepris til en vitenskapelig artikkel av teoretisk, metodisk eller faglig substansiell art.

Minneprisen for 2020 tildeles Sandra Ekelund Eidhammer, Håkon Larsen Jahr, Ines Blix og Tine Jensen for deres artikkel «Traumefokusert kognitiv atferdsterapi for barn og ungdom med PTSD og kompleks PTSD». Artikkelen ble publisert i Psykologtidsskriftet i juli 2019.

Traumefeltet er kjennetegnet av at det finnes en rekke kliniske antakelser som det er lite forskningsbasert kunnskap om. Én slik antakelse er at barn og ungdom med kompleks PTSD responderer annerledes enn barn og ungdom med PTSD på allerede eksisterende evidensbaserte behandlingstilnærminger, som f.eks. traumefokusert kognitiv atferdsterapi.

Eidhammer, Jahr og medforfattere undersøkte denne problemstillingen. Hovedfunnet var at barn og ungdom med kompleks PTSD responderte like godt på traumefokusert kognitiv atferdsterapi som barn og ungdom med PTSD – selv om de hadde en høyere symptombelastning både før og etter behandling. Dette resultatet er både oppløftende og utfordrende. Det er oppløftende at barn og unge med kompleks PTSD kan respondere bra på eksisterende evidensbaserte behandlingstilnærminger, og det indikerer – i samsvar med internasjonal forskning – at barn og unge med komplekse symptombilder også bør tilbys traumefokusert behandling. Resultatet er utfordrende fordi det viser hvor vanskelig det er å forklare og håndtere den betydelige variasjonen i behandlingsutfall.

Juryen mener at artikkelen representerer en type klinikknær forskning som vi ønsker å se mer av i spaltene til Psykologtidsskriftet; den undersøker en viktig klinisk problemstilling med utgangspunkt i kliniske data samlet inn som del av ordinær klinisk praksis. I tillegg er artikkelen velskrevet, har gode og utfyllende beskrivelser av metode og statistikk, og resultatene gjengis og forklares på en pedagogisk måte som gjør artikkelen tilgjengelig for klinikere, beslutningstakere og pasienter/pårørende.

LES OGSÅ

- Symptomene betyr mer enn traumeerfaringene

Sandra Ekelund Eidhammer og kollegaer var nysgjerrige på om TF-CBT kunne hjelpe barn med kompleks PTSD. For det ble de belønnet med Bjørn Christiansens minnepris.

Hederlig omtale

I tillegg til Bjørn Christiansens minnepris ønsker juryen å hedre to andre artikler som utmerket seg i 2019:

«Anker i normalitet - Betringsprosessar hjå menneske med rus og psykisk lidning», forfattet av Elisabeth A. Kvam, Hanne W. Oddli og Anne Landheim

I artikkelen presenterer forfatterne en kvalitativ studie av de grunnleggende psykologiske begrepene «endring» og «bedring», der de utforsket pasienters forståelse av disse begrepene gjennom semistrukturerte intervjuer. Det som gjør at denne artikkelen trer frem blant bidragene, er hvordan forfatterne gir leserne innsikt i grunnlaget for valgene som ble tatt i hele forskningsprosessen; fra valg av tema til valg av design, metode og informanter, til hvordan analyser ble gjort og dermed brakte frem de resultatene som presenteres og diskuteres. En slik transparens er forbilledlig og nødvendig for den vitenskapelige integriteten til psykologifaget, og noe vi ønsker å oppmuntre til i Psykologtidsskriftet.

«Kva typar mellommenneskelege situasjonar opplever norske psykologar oftast og som mest krevjande?» av Signe Stige, Ingrid Dundas, Elisabeth Schanche og Aslak Hjeltnes

Noen kliniske situasjoner er vanskeligere å håndtere enn andre. Og psykologer blir ikke nødvendigvis bedre til å løse dem med årene, viser forskningen. Artikkelen til Signe Stige og kolleger avdekker på systematisk vis hvor skoen trykker for norske klinikere, noe forskerne får hederlig omtale for. Artikkelen stod å lese i augustutgaven av Psykologtidsskriftet i 2019. I statuttene til minneprisen vektlegges at bidrag skal bidra til videreutvikling av psykologprofesjonen, noe juryen mener dette bidraget gjør på en inspirerende og matnyttig måte.

Juryen for minneprisen har bestått av Joar Øveraas Halvorsen, Astrid Weber, Åshild Skogerbø og tidligere sjefredaktør Bjørnar Olsen.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 57, nummer 6, 2020, side 442

Joar Øveraas Halvorsen, jurymedlem for Bjørn Christiansens minnepris